

SİVİL SAVUNMA KANUNU

Kanun Numarası : 7126
Kabul Tarihi : 9/6/1958
Yayımlandığı R.Gazete : Tarih : 13/6/1958 Sayı : 9931

BİRİNCİ BÖLÜM *Umumi Hükümler*

Sivil Savunmanın tarifi ve şümulü:

Madde 1 – (Değişik : 20/9/1960 - 85/1 md.)

Sivil Savunma; düşman taarruzlarına, tabii afetlere ve büyük yangınlara karşı halkın can ve mal kaybının asgari hadde indirilmesi, hayati ehemmiyeti haiz her türlü resmi ve hususi tesis ve teşekküllerin korunması ve faaliyetlerinin idamesi için acil tamir ve ıslahı, savunma gayretlerinin sivil halk tarafından azami surette desteklenmesi ve cephe gerisi maneviyatının muhafazası maksadıyla alınacak her türlü silahsız koruyucu ve kurtarıcı tedbir ve faaliyetleri ihtiva eder.

Madde 2 – (Değişik : 20/9/1960 - 85/1 md.)

Hayati ehemmiyet ve hususiyetlerinden dolayı düşman taarruzlarına bilhassa hedef olabilecek şehir, kasaba ve mevkilerle tesisler ve tabii afetlerin tehditlerine maruz kalması muhtemel mahallere "Hassas bölge" denir. Buraları öncelikle sivil savunma mecburiyet ve mükellefiyetine tabi tutulur.

Madde 3 – (Değişik : 20/9/1960 - 85/1 md.)

Tabii afet sahaları haricinde kalan hassas bölgeler Milli Güvenlik Kurulunca tabii afetlere maruz kalması muhtemel bölgeler ise 7269 sayılı kanunun 2 nci maddesine göre tesbit ve ilan olunur.

Hassas bölgelerde sivil savunmayı teşkilatlandırmaktan ve sivil savunmanın eğitim, idare ve umumi kontrolundan ve mükelleflerin hizmete çağrılmasından İçişleri Bakanı sorumludur. Bu işlerin maksada uygun şekilde planlanmasını, tatbikını ve hassas bölgeler arasındaki iş birliği ve yardımlaşmayı temin için İçişleri Bakanlığına bağlı ve Bakana karşı sorumlu bir Sivil Savunma Genel Müdürlüğü kurulur.

Madde 4 – İşbu kanunun şümulüne giren bütün hizmet ve faaliyetlerin İçişleri Bakanlığında planlanması ve icrası sırasında alınacak karar ve tedbirlerde diğer vekaletlerle işbirliği ve karşılıklı yardım hususları bir nizamname ile tesbit olunur.

Madde 5 – (Değişik : 20/9/1960 - 85/1 md.)

Mülki idare amirleri, bu kanun hükümleri ve bunlara müsteniden İçişleri Bakanlığınca tesbit ve tebliğ olunacak esaslar dahilinde kendi mülki hudutları içindeki hassas bölgelerde sivil savunma teşkilat ve tesisatının kurulmasından, donatımından, sevk ve idaresinden, kontrolundan ve bölgelerine müteveccih düşman taarruzlarına, tabii afetlere ve büyük yangınlara karşı bariyerden itibaren sivil savunmayı fiilen tahakkuk ettirmekten bizzat mesuldürler.

Madde 6 – Tabii afetler ve büyük yangınlarda; 4373 sayılı (Taşkın sular ve su baskınlarına karşı korunma) ve 4623 sayılı (Yer sarsıntısından evvel ve sonra alınacak tedbirler) hakkında kanunlar hükümleri dairesinde yapılacak her türlü kurtarma ve yardım işlerine, mahalli mülki amirliklerce görülecek lüzum üzerine, bu bölgede bulunan Sivil Savunma teşkillerinin de katılması mecburidir.

Madde 7 – Hassas bölgelerdeki resmi ve hususi daire, müessese ve teşekküller arasında Sivil Savunma bakımından işbirliği ve karşılıklı yardımlaşma valiler ve kaymakamlar tarafından tertip ve tanzim olunur.

Madde 8 – Hassas bölgedeki belediyeler ve hususi idareler Sivil Savunma isteklerini yerine getirmekle mükellef ve bu yönden mahallin mülki amirlerine karşı mesuldürler.

Madde 9 – (Değişik : 20/9/1960 - 85/1 md.)

Hassas bölgeler dışındaki şehir kasaba ve mevkilerde sağlık, yangın ve radyoaktif serpintiye karşı korunma, seyyar destekleme ve tahliye edilenlerin kabulü ile ilgili sivil savunma tedbirleri alınır.

Madde 10 – (Değişik : 20/9/1960 - 85/1 md.)

Mahallin en büyük mülkiye amiri sivil savunma hizmetlerinin planlanması ve karşılıklı yardım hususlarında mahallin garnizon kumandanı ve yoksa en büyük askeri amiri ile iş birliği yapar. Askeri makamlarca sivil savunmaya yapılacak yardımlarda muharebe görevinin aksatılmaması gözönünde tutulur.

Madde 11 – İçtimai yardım müesseselerinin, Sivil Savunma hizmetlerine iştirak şekilleri Sivil Savunma Genel Müdürlüğüyle veya mahallin en büyük mülkiye amiriyle bu müesseselerin mesul idarecileri arasında müştereken tayin ve tesbit olunur.

Madde 12 – Vatandaşlar, resmi ve hususi daire, müessese, teşekküller ve İçtimai yardım müesseseleri, yabancılar ve yabancı müesseseler işbu kanun ve nizamnamelerle kendilerine tahmil olunan Sivil Savunma hizmet ve vazifelerini yapmaya ve bu mevzudaki istekleri yerine getirmeye mecburdurlar.

Madde 13 – (Değişik : 20/9/1960 - 85/1 md.)

Askerlikle ilgili olmıyan ve kendisine Milli Savunma ile alakalı diğer kanunlarla herhangi bir vazife ve mükellefiyet tahmil edilmemiş olan 15 yaşını bitirmiş ve 65 yaşını bitirmemiş kadın ve erkek bütün yurttaşlar sivil savunma hizmet teşkilatında kendilerine verilecek görevleri yapmakla mükelleftirler. Bu mükelleflerin miktarı mahallin ihtiyacına göre Sivil Savunma Genel Müdürlüğüne tesbit olunur.

Bu mükelleflerin yoklama, muayene, görevlendirme ve göreve çağırılma şekilleri ile mükellefiyetten istisna veya tecil edilecekler ve barışta görev sırasında yaralanma, engelli hâle gelme ve ölüm hallerinde bunlara verilecek tazminat miktarı bir tüzükle tesbit edilir

Seferde bu mükellefler Askerlik Kanununa göre silah altında bulunan mükelleflerle aynı haklara sahip olurlar.

Sivil savunma hizmetlerine seçilmek üzere istenen mükelleflerin isim listeleri ile icabında yer değiştirme halleri ilgili muhtarlıklarca en geç 30 gün içerisinde Sivil Savunma Genel Müdürlük makamlarına verilir ve bildirilir.

Madde 14 – (Değişik : 20/9/1960 - 85/1 md.)

Sivil savunma hizmet kollarında vazifelendirilmiş olan mükelleflerin bu vazifelerde yetiştirilmeleri maksadı ile hazarda tertiplenecek eğitim ve tatbikatlara davet vukuunda iştirakleri mecburidir. Bu eğitim ve tatbikatların müddeti yılda 72 saati (9 gün) geçemez.

Halkın sivil savunma konularında aydınlatılması maksadiyle tertiplenen ders ve konferanslara davet vukuunda iştiraki mecburidir. Bu eğitimin süresi ve yenileme şekli Sivil Savunma Genel Müdürlüğüne düzenlenir.

Madde 15 – (Değişik : 20/9/1960 - 85/1 md.)

Çeşitli harb silah ve vasıtalarının tesirlerine karşı sivil savunma bakımından şehir ve kasaba planlarının tanzim ve tadili hususlarıyla mühim bina ve tesislerin yer ve şekillerinin seçilmesi ve koruyucu her cins sığınak tipleri ve bunların nerelerde, ne suretle ve kimler tarafından yaptırılacağı ve kullanılacağı, bakım ve muhafazaları bir tüzük ile tesbit olunur.

Hükümet, Silahlı Kuvvetler Kumandanlığı Harb Karargahı ve sivil savunma idare merkezleri için yaptırılacak sığınakların masraflarını karşılamak üzere her yıl ilgili Bakanlıklar bütçesine lüzumlu ödenek konur. Bu ödenek inşaat maksadiyle Bayındırlık

Bakanlığı bütçesine aktarılır. Hassas bölgelerle tahliye kabul bölgelerinde yaptırılacak umumi sığınakların masraflarının üçte biri Hükümetçe sağlanır. Geri kalan masraflar, Bayındırlık ve İçişleri Bakanlıklarınca müştereken hazırlanacak esaslar dahilinde kira ve özel teşebbüsten faydalanmak suretiyle temin edilir ve bu husus Sığınak Tüzüğünde teferruatlı şekilde belirtilir. Meskenlerle hususi müessese ve teşekküller tarafından kendi ihtiyaçları için yaptırılacak sığınakların masrafları bina sahipleri tarafından temin olunur. Meskenlerde inşa edilen sığınakların masrafları kiralanacak gayrimenkulün maliyetine eklenerek takdir edilecek kiranın tesbitinde nazara alınır. Sığınak inşasını teşvik maksadiyle kredi ve ödeme kolaylıkları sağlanır.

Belediyeler ve imar müdürlüklerince verilecek inşaat ruhsatlarında ve yapılacak inşaatlarda yukarıda sözü geçen Tüzük hükümlerinin tatbiki mecburidir

Madde 16 – Sivil Savunma Teşkilatı, kuvvet ve vasıtalarını fevkalade hallerde sevk ve idare edecek olan kademeler için Sivil Savunma Genel Müdürlüğü tarafından lüzumu kadar (Sivil Savunma İdare Merkezleri) tesis olunur.

Madde 17 – Hassas bölgelerde Sivil Savunma hizmet ve vazifelerinde halka önderlik etmek, Sivil Savunma Genel Müdürlüğü ile mahalli Sivil Savunma kuvvetleri arasında gerekli irtibatı korumak üzere bölgelerin hususiyetine göre ve buralarda devamlı oturan mükellefler arasından yeter sayıda (Korunma klavuzları) seçilir.

Madde 18 – Lüzum görülen hassas bölgelerle askeri harekate sahne olabilecek tehlikeli bölgelerde yerleşmiş halkın can kaybını azaltmak ve buralardaki müdafaa gücünü destekliyen, taşınabilir milli servetlerin düşman eline geçmesine mani olmak üzere, icabında bunların tamamen veya kısmen daha emin bölgelere tahliyesinin ilgili vekaletlerle işbirliği yapılarak maksada uygun şekilde planlanmasından ve tatbikından İçişleri Bakanlığı mesuldür.

Hazırlanmış olan tahliye planları Milli Güvenlik Kurulunun tasvibine arz olunur. Tasdik olunan bu planların tatbik mevkiine konulmasına İcra Vekilleri Heyeti karar verir.

Valiler, bu planların kendi vilayetlerini ilgilendiren kısımlarını tahakkuk ettirmekle mükelleflerdir.

Madde 19 – (Değişik : 20/9/1960 - 85/1 md.)

Tahliye planları gereğince tahliye edileceklerin sevk, iskan, iaşe, sıhhi bakım ve yerlerine iade masrafları ile müstahsil hale getirilmeleri için lüzumlu görülecek masraflar Devletçe ödenir. Nakil ve iskan işlerinde Devlet ve Devlete bağlı idarelerle sermayesinin yarısından fazlası Devlete ait müesseselerin ellerinde bulunan bilümmün kara, deniz ve hava nakil vasıtalarıyla bina ve tesislerden Milli Müdafaa Mükellefiyeti Kanunu ve Milli Savunma Bakanlığı ile varılacak anlaşma esasları dahilinde istifade olunur.

Bu nakliyattan mütevellit ücretler asgari tarifeye göre tediye olunur.

Tahliye ve seyrekleştirme işleri bir tüzük ile tesbit ve tanzim olunur.

İKİNCİ BÖLÜM

Planlama - Eğitim - Haberalma ve Yayma – Donatım

I - Planlama

Madde 20 – (Değişik : 20/9/1960 - 85/1 md.)

Sivil Savunma bakımından yurdun muhtelif bölgelere ayrılması Milli Savunma Bakanlığı ile işbirliği yapılmak suretiyle İçişleri Bakanlığı tarafından sağlanır.

Bölgelerdeki hassas mahallerle resmi ve hususi daire, fabrika ve müesseselerin Sivil Savunma planlama ve diğer hizmetlerini yürütmek üzere İçişleri Bakanlığınca bir tüzük hazırlanır.

Madde 21 – Hassas bölgeler içerisinde bulunan vilayet ve kazaların vali ve kaymakamları vilayet ve kazaları dahilindeki Sivil Savunma teşkilat, tesisat, vasıta, hizmet ve faaliyetlerini mevcut mevzuata ve alacakları emir ve direktiflere göre planlamak ve tahakkuk ettirmekle mükelleflerdir. Bu vali ve kaymakamlar vilayet ve kazaları dahilindeki Sivil

Savunma hizmet ve faaliyetlerini her safhada icra, takip ve murakabe etmeye ve ettirmeye salahiyyetlidirler.

Madde 22 – Sivil Savunma hizmet ve faaliyetlerinin planlanması ve yürütülmesi sırasında resmi daire, müessese ve teşekküllerle belediyeler, hususi müessese ve teşekküller Sivil Savunma bakımından vakı işbirliği ve yardım isteklerini yerine getirmekle mükelleftirler.

II - Eğitim

Madde 23 – İçişleri Bakanlığı Sivil Savunma Genel Müdürlüğü emrinde (Sivil Savunma Kolej ve Enstitüleri) açmaya, kurslar tertip ve idame ettirmeye Devlet ve Devlete bağlı müessese ve teşekküllerle, özel idare ve belediye memurlarından lüzum görülenlerini bu kurslara tabi tutmaya, eğitim, deneme tatbikatları yaptırmaya, her çeşit yayın yapmaya, mevcut yayın vasıtalarından ve Devlet radyolarından istifade etmeye, yabancı memleketlere kurs ve staj için personel göndermeye veya yabancı mütehasıs celbetmeye salahiyyetlidir.

III - Haber alma ve yayma, ikaz ve alarm

Madde 24 – (Değişik : 20/9/1960 - 85/1 md.)

Düşmanın çeşitli taarruzlarına ve radyoaktif serpinti tehlikesine karşı alınacak tedbirler için hazırlıklı bulunmak ve zamanında halkı ikaz ve alarm ile her türlü Sivil Savunma tedbirleri almaya sevk etmek ve icabında bunları kaldırmak maksadiyle Sivil Savunma Genel Müdürlüğü tarafından bir haber alma ve yayma, ikaz ve alarm sistemi tesis olunur. İkaz ve alarm sisteminin kaynağını, Milli Savunma Bakanlığının aktif hava savunmasıyla vazifeli kumandanlığının kurduğu Hava Kontrol Merkezlerinin yapacağı yayınlarla, bu maksatlarla kurulacak özel ikaz ve alarm sistemi teşkil eder.

Madde 25 – (Değişik : 20/9/1960 - 85/1 md.)

Hava kontrol merkezlerinde veya civarında Sivil Savunma Genel Müdürlüğünce birer (Sivil Savunma ikaz ve alarm merkezi) teşkil ve tesis olunur. Bu merkezlerin personel işleri malzeme ve vasıta bakımından kuruluş ve çalışma tarzları, Milli Savunma Bakanlığının mütalaası alınarak İçişleri Bakanlığınca düzenlenir.

Madde 26 – Tehlike haberlerinin Sivil Savunma İdare merkezlerine ulaşması ve buralardan hassas bölgeler halkına ve istihsal, ulaştırma müesseselerine yayılması maksadiyle gereken emin ve seri ve telli ve telsiz muhabere ve irtibat sistemi, munzam vasıta, telsiz ve işletme masrafları Sivil Savunma Genel Müdürlüğünce ödenmek üzere PTT ve Sivil Savunma Genel Müdürlüğü tarafından müştereken planlanır ve PTT İdaresince tahakkuk ettirilir. Ayrıca mevcut PTT şebekesiyle memleket radyolarından da istifade olunur. Bu takdirde fevkalade hallerde ve seferde muhabere rüçhaniyeti ikaz ve alarm haberlerine aittir.

Madde 27 – Mahalli PTT teşkilatının; Sivil Savunma ihtiyaç ve zaruretlerine göre tevsi ve takviyesi için yeter sayıda mükelleflerden yardımcı muhabere ve irtibat ekiplerinin teşkili, talim ve terbiyesi ve istihdamı, mahalli Sivil Savunma Genel Müdürlüğü ile PTT arasında müştereken planlanır ve Sivil Savunma Genel Müdürlüğünce tahakkuk ettirilir.

Madde 28 – Resmi, hususi daire ve müesseseler, kendi hususi alarm sistemlerini, verilecek esaslar dahilinde kendileri kurmaya mecburdurlar.

Madde 29 – (Değişik: 20/9/1960 - 85/1 md.)

İkaz ve alarm sistemi meyanında Sivil Savunma Genel Müdürlüğü tarafından bir radyolojik savunma ihbar ve ikaz şebekesi de vücuda getirilir. Bu maksatla Sivil Savunma Genel Müdürlüğünce gerekli personel ve malzeme yardımı yapılmak suretiyle mevcut meteoroloji teşkilat ve istasyonlarından da istifade olunur.

IV - Donatım

Madde 30 – Sivil Savunma hizmet ve faaliyetlerinin tedviri için lüzumlu bilcümle vasıta, teçhizat ve malzemenin cins ve miktarı ile tahsis ve kullanılma yer ve şekilleri ve bu hizmetlerde vazifeli personelin tanınma, işaret ve kıyafetleri bir nizamnamede gösterilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM *Teşkilat*

Madde 31 – (Değişik - 20/9/1960 - 85/1 md.)

Sivil Savunma Teşkilatı, Merkez ve taşra teşkilatından ibarettir.

Madde 32 – (Değişik : 20/9/1960 - 85/1 md.)

I - Sivil Savunma Merkez teşkilatı: Sivil Savunma Genel Müdürlüğü ile buna bağlı Sivil Savunma Koleji, seyyar kollar ve ikaz ve alarm merkezlerinden ibarettir. Sivil Savunma Merkez Teşkilatına (Savunma Sekreterliği bürosu dahil) ait görevler Sivil Savunma Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan ve İçişleri Bakanlığınca onaylanan bir talimat ile tesbit olunur.

II - (Değişik : 8/10/1999 - KHK- 586/2 md.) Taşra teşkilatı: il sivil savunma müdürlükleri ve bünyelerinde oluşturulacak sivil savunma arama ve kurtarma ekipleri, ilçe sivil savunma müdürlükleri ile sivil savunma mahalli kuvvetleri ve doğrudan merkeze bağlı sivil savunma arama ve kurtarma birlik müdürlüklerinden oluşur.

Sivil Savunma arama ve kurtarma birlik müdürlükleri ekli (I) sayılı listede yer alan illerde kurulur.

İçişleri Bakanlığının teklifi ve Bakanlar Kurulu kararı ile yeni birlikler ve birlik bulunmayan illerde birden fazla ekip kurulabilir.

Bu birlik ve ekiplerin kuruluşu, görevleri, çalışma usul ve esasları İçişleri Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Madde 33 – (Değişik : 20/9/1960 - 85/1 md.)

Sivil Savunma mahalli kuvvetleri:

- a) Şehir ve kasaba Sivil Savunma teşkilleri, korunma kılavuzları,
- b) Resmi ve hususi müesseselerin Sivil Savunma teşkillерinden ibarettir.

Madde 34 – (Değişik : 20/9/1960 - 85/1 md.)

Sivil Savunma Genel Müdürü, İçişleri Bakanının teklifi üzerine müşterek kararname ile tayin olunur.

Başmüşavirler, müşavirler, şube müdürleri ve mütehassıslar; Müdürler Encümeninin inhası ve İçişleri Bakanının teklifi üzerine müşterek kararname ile tayin olunur.

Vilayetler Sivil Savunma Müdürleri valinin mütalaası alındıktan sonra Müdürler Encümeninin inhası ve İçişleri Bakanının tasvip ve tasdiki ile tayin olunurlar.

Merkez teşkilatının diğer memurları ile vilayet Sivil Savunma şubelerindeki memurlar, Sivil Savunma Genel Müdürünün inhası üzerine İçişleri Bakanlığınca tayin olunurlar.

Başkan, İçişleri Bakanlığı Müdürler Encümeninin ve Bakanlık İnzibat Komisyonunun tabii üyesidir.

Madde 35 – (Dipnot 2'ye bakınız.)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM *Mali Hükümler*

Madde 36 – (Değişik:14/7/2004-5217/19 md.)

Bu Kanuna göre alınan bağış ve yardımlar İçişleri Bakanlığı Merkez Saymanlık Müdürlüğü hesabına yatırılır ve bütçeye gelir kaydedilir.

Afet durumlarında, ilgili saymanlık hesaplarından acil ihtiyaçları karşılamak amacıyla gerekli işlemler ve belgeler daha sonra tamamlanmak ve mahsubu bütçede öngörülen ödenekten yapılmak üzere gerekli sayıda personele ayrı ayrı avans verilebilir.

Bütçeye gelir kaydedilen tutarların toplanması, bütçede bu amaçla yer alan ödeneklerin harcanması ve genel hükümlerin avans ve kredilerle ilgili sınırlamalarına bağlı kalınmaksızın avans verilmesi ile mahsubuna ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine İçişleri Bakanlığınca çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir.

Madde 37 – (Mülga : 20/6/2001 - 4684/5 md.)

Madde 38 – (Değişik : 8/10/1999 - KHK - 586/4 md.)

(Değişik ibare: 20/6/2001 - 4684/5 md.) Aşağıda sayılan giderler İçişleri Bakanlığı bütçesine konulan ödeneklerden (...) karşılanır;

a) 36 ncı maddede belirtilen sivil savunma hizmetlerine ilişkin giderler.

b) Valiliklerce hazırlanıp İçişleri Bakanlığınca tasdik edilen sivil savunma planlarının uygulanması ve tatbikatların icrası için gerekli olan harcamalar.

c) Bölgenin hassasiyet derecesi ile hizmetin önemi ve aciliyeti dikkate alınarak belirlenen öncelik sırasına göre yapılacak sivil savunma hizmetlerine ilişkin giderler.

d) Görev, eğitim ve tatbikatlara katılan yükümlüler ve gönüllü kişilerden memur, işçi ve sözleşmeli personel dışındakilere, talep etmeleri halinde Asgari Ücret Tespit Komisyonu tarafından 16 yaşından büyükler için belirlenen asgari ücretin 1/30'u tutarında verilecek eğitim gündelikleri,

e) Sivil Savunma personeli ile mahalli kuvvetlerin ve gönüllülerin seferberlik ve savaş hallerinde, eğitim ve tatbikatlarda, afetlerde ve her türlü kazada arama, kurtarma ve yardım faaliyetlerine katıldıkları sürece, yeme, içme ve barındırılmalarına ait giderler.

Madde 39 – (Mülga :20/6/2001 -4684/5 md.)

Madde 40 – (Değişik : 20/9/1960 - 85/1 md.)

Resmi, hususi teşekkül ve müesseselerin bu kanuna tevfikana vücuda getirmekle mükellef oldukları Sivil Savunma teşkil ve tesisleri ile malzeme ve teçhizat masrafları kendilerine aittir. Bunların nelerden ibaret olduğu bir tüzükle tesbit olunur.

Madde 41 – Vali ve kaymakamlar, salahiyyetli askeri makamlarla önceden mutabakata varmak suretiyle fevkalade hallerde bedeli, ücreti, kirası veya tazminatı bilahara umumi hükümlere göre ödenmek üzere Sivil Savunma hizmet ve faaliyetleri için lüzumlu görülen canlı, cansız ve motorlu nakil vasıtalarına, alat, edevat, ilaç ve malzeme ve teçhizata, arazi ve arsalara ve ihtiyaç haricindeki musakkaf gayrimenkullere ve her çeşit emval ve eşyaya el koymaya ve hiçbir kayıt ve merasime tabi olmaksızın koruma kurtarma, barındırma ve saire gibi işlerin icabettirdiği acil mübayaaları yapmaya ve yaptırmaya salahiyyetlidir.

Madde 42 – Halkın mal ve can emniyyetini sağlamak maksadiyle hassas bölgelerde vücuda getirilecek Sivil Savunma tesisleri için lüzumlu gayrimenkuller istimlak edilebilir.

Madde 43 – Sivil Savunma hizmetleri için kurulmuş olan bilcümle tesisler, fevkalade hallerde Sivil Savunma icaplarına süratle intibakları sağlanmak şartıyla, barışta iktisadi maksatlar için de kullanılabilir veya icar edilebilir. Bu husus, yeniden inşa edilecek tesislerde de dikkat nazarına alınabilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM *Cezai Hükümler*

Madde 44 – İşbu kanunla tahmil olunan vazife ve mükellefiyetleri, yerine getirmiyen hakiki şahıslarla hükmi şahısların, resmi veya hususi daire, müessese ve teşekküllerin, hususi idare ve belediyelerin mesul organları hakkında umumi hükümlere göre doğrudan doğruya takibat yapılır.

Vali ve kaymakamlar hakkında takibat icrası İçişleri Bakanının iznine bağlıdır.

Madde 45 – (Değişik: 23/1/2008-5728/242 md.)

Bu Kanun hükümlerini tatbik ile mükellef olan memur ve hizmetlilerden ihmalleri görülenler hakkında Türk Ceza Kanununun ihmal suretiyle görevi kötüye kullanmaya ilişkin 257 nci maddesi hükmü uygulanır.

Madde 46 – (Mülga : 20/6/2001 -4684/5 md.)

Madde 47 – (Değişik: 23/1/2008-5728/243 md.)

Bu Kanun hükümlerine göre tatbiki ilan olunan sivil savunma tedbirlerine riayet etmeyen bütün vatandaşlarla resmi veya hususi daire, müessese ve teşekküllerin mesul amirlerine, fiilleri suç oluşturmadığı takdirde, Kabahatler Kanununun 32 nci maddesine göre idarî para cezası verilir.

Madde 48 – (Değişik: 23/1/2008-5728/244 md.)

Bu Kanunun 13 üncü maddesinde yazılı mükelleflerden yoklama, muayene, vazifelendirme veya eğitim, kurs ve tatbikat maksadı ile kendilerine ilanen veya sair suretlerle tebligat yapıldığı hâlde gelmeyenlere beşyüz Türk Lirası idarî para cezası verilir.

Madde 49 – Bu Kanunun 12 nci maddesinde yazılı mecburiyete riayet etmeyenlerle Sivil Savunma mahalli hizmetlerinde vazifelendirilmiş mükelleflerden kendilerine verilen vazifeyi makbul bir sebebe müstenit olmaksızın yapmıyanlar üç aydan bir seneye kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Madde 50 – (Değişik: 23/1/2008-5728/245 md.)

Sivil Savunma Teşkilatına veya bu teşkilatın memur ve hizmetlilerine veya yardımcı mükelleflere mahsus kıyafet ve tanınma işaretlerini, salahiyeti olmadığı hâlde kullanan, giyen ve taşıyanlara ikiyüz Türk Lirası idarî para cezası verilir.

Madde 51 – (Değişik: 23/1/2008-5728/246 md.)

Sivil savunma mahallî yardımcı hizmet teşkilatında vazifeli olup da yer değiştirenlerden bu durumu ilgili muhtarlığa haber vermeyenlere beşyüz Türk Lirası idarî para cezası verilir.

Madde 52 – (Değişik: 23/1/2008-5728/247 md.)

Kendisine tevdi edilmiş olan sivil savunmaya ait eşya ve teçhizatı temellük edenler veya bunları tahsis olundukları maksat dışında kullananlar, altı aya kadar hapis ve elli güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

Bunları zayi edenler ve harabiyetine sebebiyet verenler elli güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

Madde 53 – (Değişik: 23/1/2008-5728/248 md.)

Hassas bölgelerde, bu Kanunun 13 üncü maddesinde yazılı mükelleflerin tam listesini, talep vukuunda, ilgili makamlara bildirmeyenlerle değişiklikleri otuz gün içinde merciine haber vermeyen mahalle ve köy muhtarları hakkında dörtyüz Türk Lirası idarî para cezası verilir.

Bu Kanunda yazılı olan idarî para cezaları mahallî mülkî amir tarafından verilir.

Madde 54 – Sivil Savunma Teşkilatı içinde, deruhde ettiği vazife dolayısıyla muttali olduğu, ifşasında zarar memul olan sırları ifşa edenler Türk Ceza Kanununun 258 inci maddesine göre cezalandırılırlar.

Madde 55 – (Değişik: 23/1/2008-5728/250 md.)

Sivil Savunmaya mahsus veya bu işe yarayan tesisleri kasten tahrip edenler veya hasara uğratanlar Türk Ceza Kanununun mala zarar verme suçuna ilişkin hükümlerine göre cezalandırılır.

Madde 56 – Sivil Savunma talim ve tatbikatlarına ve toplantılarına iştirak etmemeye ve emrolunan tedbirleri almamaya halkı teşvik edenler ve onları telaş ve heyecana düşürecek ve yanlış tedbir almaya veya hiçbir tedbir almamaya sevk etmek suretiyle tehlike ika edecek şekilde kasten asılsız veya mübalagalı haberler yayanlar hakkında üç aydan bir seneye kadar hapis cezası hükmolunur.

Madde 57 – Yukardaki maddelerde yazılı suçları seferde veya fevkalade hallerde işliyenler hakkında verilecek ceza iki misli artırılır.

Madde 58 – (Mülga: 23/1/2008-5728/578 md.)

ALTINCI BÖLÜM
Diğer Hükümler

Madde 59 – Bu kanun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 3502 sayılı Hava Taarruzlarına karşı Korunma Kanunu buna ek 5593 sayılı kanunun 1 ve 2 nci maddeleriyle 3992 sayılı kanun ve şehir, kasaba ve köylerin lüzumunda tahliye veya seyrekleştirilmesi hakkındaki 4656 sayılı kanun mer'iyetten kaldırılmıştır.

Madde 60 – 1624 sayılı Dahiliye Vekaleti Teşkilat Kanununa ek 2531, 3046, 3049 ve 4445 sayılı kanunlarla kurulmuş bulunan İçişleri Bakanlığı Seferberlik Müdürlüğü merkez ve taşra teşkilatı kaldırılmıştır.

Ek Madde 1 – (Ek : 20/9/1960 - 85/3 md.)

7126 sayılı Kanuna bağlı (2) sayılı cetvele bu kanuna bağlı (1) sayılı cetvel eklenmiştir.

Ek Madde 2 – (Ek : 20/9/1960 - 85/3 md.; Değişik : 21/10/1960 - 107/3 md.)

a) Bu kanuna bağlı cetvelde gösterilen Genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelere ait Sivil Savunma personel kadroları bu idarelerin teşkilat kadrolarına eklenmiştir.

b) Sermayesinin tamamı Devlet tarafından verilen ve sermayesinin yarısından fazlasına Devletin iştiraki olan teşekkül, müessese ve şirketlerle bankalar ve özel kanunlarla kurulan kurum ve teşekküllerle sermayesinin yarısından fazlasına bunların iştirakleri suretiyle tesis edilen ortaklıklar ve özel idare ve belediyelerle bu idarelere bağlı teşekkül ve müesseselere ait Sivil Savunma personel kadroları, teadül ve hizmetin mahiyeti gözönünde tutularak, İçişleri Bakanlığının isteği üzerine bu idare ve teşekküllerin yetkili merciler tarafından usulü dairesinde teşkilat kadrolarına eklenir.

c) Bu kanuna bağlı cetvelde gösterilen kadrolardan özel teşekkül ve müesseselere ayrılan Sivil Savunma personelinin dağıtımı İçişleri Bakanlığınca yapılır.

Bu dağıtıma göre kendisine kadro tahsis edilen her teşekkül ve müessese, bu kadrolara tayin olunacakların işe başladıkları tarihi takib eden ay başından itibaren 3656 sayılı Kanunun hükümleri dairesinde tahakkuk edecek her türlü özlük hakları ve emekli keseneği karşılıklarını her ay mal sandıkları tarafından kendilerine yapılacak tebligat üzerine 15 gün zarfında makbuz mukabili mal sandığına tamamen öderler.

Bu ödemeleri vaktinde yapmayan teşekkül ve müesseselerden Amme Alacaklarının Tahsil Usulüne dair Kanuna göre % 10 fazlası ile tahsil olunur.

(Ek : 5/1/1961 - 219/1 md.) Bu müesseselere atanan sivil savunma personeli müessesenin diğer personeline tanınan genel haklardan faydalanırlar.

Ek Madde 3 – (Ek : 20/9/1960 - 85/3 md.; Mülga: 21/10/1960 - 107/4 md.)

Ek Madde 4 – (Ek: 20/9/1960 - 85/3 md.)

Sivil Savunma Teşkilatı kadrolarına tercihan emekli subaylar tayin olunur.

Son fıkra Mülga : (21/10/1960 - 107/4 md.)

Ek Madde 5 – (Ek : 20/9/1960 - 85/3 md.; Mülga: 21/10/1960 - 107/4 md.)

Ek Madde 6 – (21/10/1960 tarih ve 107 sayılı Kanunun 5 inci maddesi hükmü olup ek maddeye çevrilerek numarası teselsül ettirilmiştir; Değişik : 5/11/1961 - 219/2 md.)

Bu kanun hükümlerine göre ihdas edilen sivil savunma kadrolarına personel atanmaları ilgili kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılır.

3656 ve 3659 sayılı kanunlar gereğince muayyen terfi müddetlerini dolduran, liyakat ve ehliyetleri sabit olanların, üst dereceye terfileri yapılır.

Sivil savunma personelinin terfi, nakil, cezalandırma ve denetlenmeleri İçişleri Bakanlığınca hazırlanacak tüzükle tesbit olunur.

Ek Madde 7 – (21/10/1960 tarih ve 107 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi hükmü olup ek maddeye çevrilerek numarası teselsül ettirilmiştir.)

Bu kanunla alınan Sivil Savunma personelinin görev, yetki ve sorumlulukları ile iş bölümüne göre unvanları ve bunlara ilişkin diğer hususlar İçişleri Bakanlığınca yapılacak bir yönetmelikte belirtilir.

Ek Madde 8 – (8/10/1999 - KHK - 586/6 md.)

Gönüllü kişi ve kuruluşlar İçişleri Bakanlığınca belirlenecek esaslar çerçevesinde sivil savunma teşkilatının eşgüdümünde sivil savunma hizmetlerine katılabilirler.

Ek Madde 9 – (8/10/1999 - KHK - 586/6 md.)

Kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşlar; yangınla mücadele için mevcut personelden ekiplerini kurmak, yangın önleme ve söndürme planlarını hazırlamak, kuruluşun özelliğine göre gerekli araç, gereç ve malzemeyi hazır bulundurmak zorundadır. Gerçek kişiler de yangınla mücadele için gerekli önlemleri alır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin hususlar İçişleri Bakanlığı ile Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca müştereken hazırlanıp Bakanlar Kurulu'nca yürürlüğe konulacak yönetmelikle düzenlenir.

Ek Madde 10 – (8/10/1999 - KHK - 586/6 md.)

İllerde yapılacak arama, kurtarma ve haberleşme hizmetlerinin gerektirdiği giderlerin karşılanması ve il arama ve kurtarma ekiplerinin göreve sevki için ihtiyaç duyulan; arsa, bina, tesis, araç, gereç ve malzemenin temini amacıyla il özel idare bütçelerine yeterli ödenek konulur.

Ek Madde 11 – (8/10/1999 - KHK - 586/6 md.)

Afetlerde ve kazalarda görev almak üzere il emniyet müdürlükleri bünyesinde oluşturulacak birimde görevlendirilen emniyet personelinin eğitimi Sivil Savunma Genel Müdürlüğü ile Emniyet Genel Müdürlüğü'nün birlikte tespit edeceği esaslar doğrultusunda yapılır.

Ek Madde 12 – (1/3/2000 - KHK - 596/1 md.)

Sivil savunma arama ve kurtarma birlik müdürlükleri ile il sivil savunma müdürlükleri bünyesinde oluşturulan arama ve kurtarma ekiplerinde mesai saatleriyle bağlı olmaksızın ekli listede belirtilen unvan ve sayıda sözleşmeli personel istihdam edilebilir. Bu şekilde istihdam edilecek sözleşmeli personelin nitelikleri, çalıştırılma usul ve esaslar 6/6/1978 tarihli ve 7/15754 sayılı Kararnamenin 3 üncü maddesi ile tespit edilen üst sınırı geçmemek kaydıyla ücret ve diğer mali hakları İçişleri Bakanlığının teklifi ve Devlet Personel Başkanlığı ile Maliye Bakanlığının görüşü üzerine Bakanlar Kurulunca belirlenir.

Sivil Savunma arama ve kurtarma hizmetlerinde çalıştırılacak personele, 1 yıl süreyle sözleşme yaparak göreve başlar. Bu sürenin bitiminde görevlerine devam etmeleri İçişleri Bakanlığınca uygun görülenlerin sözleşmeleri, birer yıllık sözleşme yapılmak kaydıyla azami 45 yaşına girdikleri tarihe kadar uzatılabilir.

Görevde başarısız olanlar ile disiplinsizlik ve ahlaki nedenlerle görevde kalması uygun görülmeyenlerin sözleşmeleri feshedilir. Sözleşmesi feshedilen veya uzatılmayanların kurumla ilişkisi kesilir.

Kendi kusurları olmaksızın hizmet sürelerinin uzatılmaması sebebiyle veya sözleşme süresini bitirip ayrılanlara, ayrıldıkları tarihte almakta oldukları net maaşları tutarının (bütün ödemeler dahil, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesi çerçevesinde yapılan tazminat ödemeleri hariç) iki katının hizmet yılları toplamı ile çarpımında bulunacak miktarda ikramiye verilir. İkramiye hesabında 10 yıldan fazla olan süreler dikkate alınmaz. İkramiyelerden damga vergisi hariç vergi kesilmez. Ancak emeklilik haklarını kazananlara bu ikramiye ödenmez. Bunlar hakkında, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu hükümleri uygulanır.

Sözleşmeli olarak çalıştırılan personel, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı ile ilgilendirilir.

Madde 61 – Bu Kanun 28 Şubat 1959 tarihinde mer'iyete girer.

Madde 62 – Bu Kanun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.